

ДІЯЛЬНІСТЬ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ПО ЗБЕРЕЖЕННЮ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19 (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Слабкий Геннадій Олексійович

д. мед. н., професор, завідувач кафедри

Миронюк Іван Святославович

д. мед. н., професор, професор кафедри

Білак-Лук'янчук Вікторія Йосипівна

кандидат медичних наук, доцент кафедри

Брич Валерія Володимирівна

кандидат медичних наук, доцент кафедри

Потокій Наталія Йосипівна

кандидат медичних наук, асистент кафедри

Яцина Андреа Тіборівна

кандидат медичних наук, асистент кафедри

Гуцол Іванна Ярославівна

асистент кафедри

Фейса Іван Іванович

старший викладач кафедри

кафедра наук про здоров'я

Ужгородський національний університет

м. Ужгород, Україна

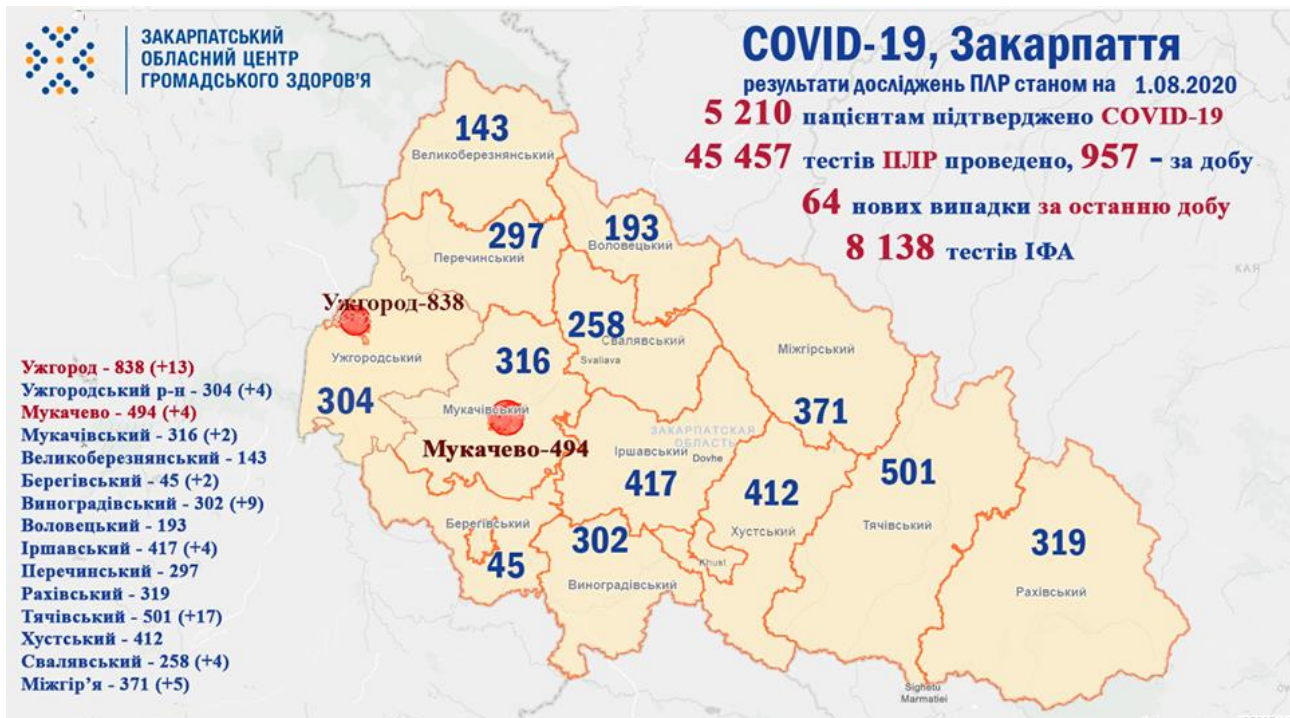
Вступ. В Закарпатській області, як в цілому в світі та в Україні розвивається пандемія COVID-19, яка є загрозою для здоров'я та життя людей.

Мета роботи. Дослідити стан розвитку пандемії COVID-19 в Закарпатському регіоні та діяльність системи громадського здоров'я по збереженню здоров'я населення в період розвитку пандемії.

Матеріали і методи. В ході виконання дослідження було використано статистичний метод та метод структурного аналізу. Матеріалами дослідження стали дані оперативного моніторингу розвитку пандемії COVID-19 в Закарпатському регіоні, який проводить КНП «Закарпатський обласний центр

громадського здоров'я» Закарпатської обласної ради та моніторинг заходів центру з протидії розвитку пандемії.

Результати та їх обговорення. За даними оперативного моніторингу станом на 01 серпня 2020 року в Закарпатській області з кількістю жителів 1,259 мільйона осіб 5 210 пацієнтам підтверджено COVID-19. Дані про епідситуацію в області станом на 01 серпня 2020 року наведено на рис.

В розрізі адміністративних територій області найбільшу кількість COVID-19 підтверджено в містах Ужгород (838) і Мукачево (494) і Тячівському (501), Іршавському (417) та Хустському (412) районах. А найменша кількість COVID-19 підтверджена в Берігівському (45) районі.

Із загальної кількості захворілих на COVID-19 5,3% складають діти, 13,1% складають медичні працівники, із яких 15 осіб (1,8%) в м. Ужгород.

За період пандемії внаслідок COVID-19 в області померло 198 пацієнтів із діагнозом COVID-19 в тому числі 6 за останню добу.

За період пандемії 2 058 (39,5%) захворілих закарпатців одужали, в тому числі 14 – за останню добу.

За період пандемії станом на 01 серпня 2020 року в Закарпатській області було проведено 45 457 досліджень COVID-19 методом ПЛР та 8 138 проведено тестів ІФА.

З початку розвитку пандемії COVID-19 КНП «Закарпатський обласний центр громадського здоров'я» Закарпатської обласної ради (КНП «ЗОЦГЗ» ЗОР) здійснюється активна інформаційно-просвітницька робота.

З метою інформування про розвиток пандемії COVID-19 в області, КНП «ЗОЦГЗ» ЗОР, спільно із фахівцями консалтингової платформи @5.0 Foundation, створена інтерактивна карта поширення COVID-19 у Закарпатській області. Карта розміщена на базі Google Data Studio і оновлюється автоматично, відповідно до відкритих даних Національної Служби здоров'я України та Центру громадського здоров'я МОЗ України.

Також за ініціативи КНП «ЗОЦГЗ» ЗОР та за підтримки регіонального штабу боротьби з коронавірусом, створена та розміщена безпосередньо на сайті ОДА ще одна карта, яка працює на геоплатформі Arcgis.

Щоденне інформування громадськості, ЗМІ та керівництва ОДА щодо поточної ситуації в області із захворюваністю на COVID-19 супроводжується візуалізацією регіональних даних за допомогою картограм.

Функції інтерактивних засобів дозволяють оцінити динаміку поширення хвороби за обраний період часу, кількість хворих та тих, хто вже одужав в розрізі вікових груп, статі та інших показників. Ще однією особливістю вказаних карт є можливість динамічно відстежувати епідемічні процеси в кожному окремому населеному пункті та аналізувати наповненість закладів охорони здоров'я області пацієнтами з COVID-19. Зручні у користуванні карти дозволяють керівникам центрів первинної медико-санітарної допомоги, сімейним лікарям, інфекціоністам, представникам регіональної влади та іншим зацікавлени особам оперативно оцінювати ситуацію щодо поширення хвороби та спостерігати за динамікою і географією розповсюдження вірусу. Відтак, це допомагає приймати ефективні управлінські рішення щодо карантинних заходів.

Загалом, за участі КНП «ЗОЦГЗ» ЗОР за період епідемії здійснювалися наступні заходи:

- організація та інформаційна підтримка (відеозйомка, стрім, поширення фото та відеоматеріалів у ЗМІ та соціальних мережах) брифінгів та пресконференцій за участі голови Закарпатської ОДА, керівника департаменту охорони здоров'я та його заступників, представників ДУ «Закарпатський обласний лабораторний центр МОЗ України», керівників та лікарів закладів охорони здоров'я, де здійснюється лікування хворих на COVID-19;

- організація і участь у відеозйомках сюжетів з інтерв'ю з лікарями та хворими, які перебувають у «червоній зоні» та реанімаційних відділеннях закладів, де здійснюється лікування хворих на COVID-19;

- розробка алгоритму дій лікарів та пацієнтів при виникненні підозри на COVID-19 спільно з фахівцями факультету післядипломної освіти ДВНЗ «УжНУ» (переклад та опрацювання матеріалів щотижневого рецензованого медичного журналу The BMJ) та його поширення серед медичних працівників області;

- забезпечення інформаційного супроводу навчань (працівників екстреної медичної допомоги, прикордонної служби, поліції, регіональних представництв МНС і т.д.) з моделюванням практичної ситуації при виявленні людини з ймовірним інфікуванням коронавірусом на міжнародному пункті пропуску Солотвино - Сігету Мармаціей (Румунія);

- підготовка та поширення низки відповідних інформаційних матеріалів про дотримання правил самоізоляції, використання засобів індивідуального захисту та інших матеріалів щодо попередження інфікування та запобігання поширення коронавірусу серед різних цільових груп: ЗМІ, загальне населення, медичні працівники. Використовувалися власні напрацювання та матеріали Центру громадського здоров'я МОЗ України, Міністерства охорони здоров'я України, Всесвітньої організації охорони здоров'я, CDC (Центру профілактики та контролю захворювань) та ін.;

- виготовлення та поширення інформаційно-профілактичного відеоролика про дотримання умов карантину в громадському транспорті, здійснене спільно з Ужгородською міською радою;

- поширення інформаційно-профілактичних матеріалів щодо COVID-19 через Центри ПМСД, сайти районних державних адміністрацій та районних рад.

Крім зазначеного вище КНП «Закарпатський обласний громадського здоров'я» ЗОР здійснював активну інформаційно-профілактичну роботу через інформаційно-комунікаційні канали: соціальні мережі, друковані та електронні засоби масової інформації, телебачення.

На офіційній сторінці та окремій групі закладу в соціальній мережі Facebook розміщено 14 інформаційних матеріалів та 5 відео щодо COVID-19. Вказані матеріали також поширені у більш, ніж у 30 регіональних групах мережі Facebook, що спеціалізуються на поширенні новин («Хуст», «Хуст-інфо», «Іршава», «Перечин», «Наш Перечин», «Небайдужа Рахівщина», «Тячівщина активна», «Тячівщина», «Міжгір'я» (2 групи), «Небайдужа Свалявщина», «Свалява», «Свалявщина», «Свалява Закарпаття», «Виноградів», «Виноградів сьогодні», «Великий Березний», «Берегове» (2 групи), «Чисте Невицьке», «Мукачево», «Мукачево тудей», «Мукачево лайв», «Хосен на кожен день», «Закарпаття», «Новини Закарпаття», «Ужгород.інформація», «Закарпаття інформаційне», «Ужгород» (2 групи) та ін.)

Інформаційні матеріали були поширені у наступних друкованих засобах масової інформації: «Карпатський об'єктив» - 2 публікації; «Новини Закарпаття» - 2 публікації; «Ужгород» - 3 публікації; «Голос України» - 1 публікація; «РІО» - 4 публікації.

Окремої уваги заслуговує поширення інформації через електронні засоби масової інформації:

- щоденне інформування на регіональних телеканалах: «21 канал», «Перший кабельний», «М-студію», «Ungvar Tv», «Уж-інформ», «Суспільне

Закарпаття» – 49 відеоматеріалів з періодичністю 3-4 рази на добу кожен. Загалом – 131 телетрансляція.

- щоденне інформування через регіональні сайти – «Закарпаття онлайн», «Мукачєво-нет», «Сайт м.Ужгорода 0312», «Ужгород. net.ua», «Заголовок», «Репортер», «Час Закарпаття», «Мукачєво тудей», «Дєпо Закарпаття», «Карпатський об'єктив», «Голос Карпат», «Новини Закарпаття», «Перший.com.ua», «Закарпатський кореспондент», «Karpat.in.ua», «Про Захід», «Prozak», «Трибуна», «Карпатський Вісник», «Тячів Ньюс», «Ungvar.info», «Новини Закарпаття», «Корзо ньюз», «ЗІДО» та ін. Загалом від 25 до 30 публікацій щодня. Разом – 200 публікацій за даний період. Підготовлену центром інформацію поширюють в тому числі і на офіційних сайтах районних державних адміністрацій та рад, об'єднаних територіальних громад.

Висновки. За період розвитку пандемії COVID-19 КНП «Закарпатський обласний центр громадського здоров'я» Закарпатської обласної ради здійснюється активна інформаційно-просвітницька робота серед населення з питань його інформування щодо засобів профілакьткт інфікування та тактики дій при появі симптомів захворювання.